

**Some-data kaupunkisuunnittelijan apuna
– data-analysit ja vuorovaikutus**

<https://www.linkedin.com/pulse/social-media-data-analysis-its-industrial-impact-shivam-bansal>

Sisältö

1. Työpajan tarkoitus ja tulosten käyttö.....	1
2. Osallistujat.....	2
3. Alustukset.....	3
4. Ryhmätyöt.....	5
4.1 Espoon kaupungin some-ohje.....	5
4.2 Pyöräily ja liikkuminen.....	7
4.3 Tapiola.....	10
4.4 Kaupunkisuunnittelu.....	13
5. Yhteinen keskustelu.....	16
6. Yhteenvetoa ja ajatuksia jatkosta.....	16
7. Suosituksia kaupunkiorganisaatioille työpajan keskustelujen pohjalta.....	17
LIITE: Inspiraatiomateriaali.....	20

1. Työpajan tarkoitus ja tulosten käyttö

Tarkoituksena on auttaa kaupunkien hallintoa mukautumaan ja hyödyntämään muutosta, jossa kansalaisyhteiskunta toimii yhä enemmän sosiaalisessa mediassa. Huomio suunnattiin siihen, miten some voi auttaa kaupunkisuunnittelijoita ei vain viestintäkanavana, vaan vuorovaikutuksen ja tiedon

tuottamisen välineenä. Tavoitteena oli, että osallistujat saavat hyödyllistä tietoa ja vinkkejä pajassa välittömästi sekä myöhemmin pajan avulla kehitettävien tulosten kautta.

Työpajan järjesti Helsingin yliopiston Kaupunkiaktivismi metropolin voimavarana -hanke (Pasi Mäenpää ja Maija Faehnle) yhdessä Espoon kaupungin, Helsingin yliopiston geotieteiden ja maantieteen laitoksen ja Aalto-yliopiston Arkkitehtuurin laitoksella väitöstutkimustaan tekevän Pilvi Nummen kanssa.

Työpajan pääviestit on koottu osioon Suosituksia kaupunkiorganisaatioille työpajan keskustelujen pohjalta, s. 17. Kaupunkiaktivismi-hankkeen tiimi työstää suositukset yhteen hankkeen tähänastisen suositusluonnoksen kanssa (ks. inspiraatiomateriaali liitteenä) sekä kehittää työpajan tulosten avulla valmisteilla olevan kaupunkiaktivismitietopankin some-osiota, ks.

<https://kaupunkiaktivismi.wordpress.com/2017/01/01/verkkotietopankki-aktivismista-tule-mukaan-kehittamaan/>. Pilvi Nummi käyttää tuloksia väitöskirjatyössään, jossa mm. testataan ja kehitetään some-datan analyysivälineiden käyttöä kaupunkisuunnittelussa.

2. Osallistujat

Baer, Sonja	Futosome Oy / Somedatan toimittaja
Eräranta, Susa	Espoon Kaupunkisuunnittelukeskus
Faehnle, Maija	Helsingin yliopisto ja Suomen ympäristökeskus
Harmava, Anna	Turkuseura-Åbosamfundet ry
Hasu, Eija	Vantaan kaupunki/ kaupunkisuunnittelu
Heikinheimo, Vuokko	Helsingin yliopisto
Hokkanen, Ilona	Jyväskylän kaupunki
Hokkanen, Mervi	Kaupunkisuunnittelukeskus, Espoo
Horelli, Liisa	Aalto-yliopisto
Humppi, Sarita	Jyväskylän kaupunki
Immonen, Mari	Espoon kaupunki, konserniesikunta
Keskitalo, Lea	Espoon Kaupunkisuunnittelukeskus
Kettunen, Elisa	Suomen Kuntaliitto
Kivelä, Kati	Espoon kaupunki
Kukkonen, Heikki	
Kyrönviita, Anna-Karin	Vantaan yleiskaava, paikkatiedot
Kytö, Juhani	Espoon vanhusneuvosto
Laurema, Marjaana	FCG koulutus
Lindholm, Matti	Suomen ympäristökeskus
Liukkonen, Matti	Espoon kaupunkisuunnittelu
Lonka, Henriikka	Jyväskylän kaupunki
Läspä, Pia	Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto, Laituri
Mattila, Maija	Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto
Muurinen, Raimo	Open Knowledge Finland
Mäenpää, Pasi	Helsingin yliopisto
Nieminen, Justiina	Järvenpään kaupunki
Norros, Anu	Vahanen PRO oy
Nummi, Pilvi	Aalto-yliopisto
Nyberg, Kristel	Espoon kaupunginosayhdistysten liitto ry

Pakkanen, Tuija	WSP Finland
Pellinen, Johanna	Espoon kaupunki
Peltonen, Heini	Espoon Kaupunkisuunnittelukeskus
Perkko, Mikko	Espoon Kaupunginosayhdistysten Liitto ry (EKYL)
Puusaari, Riina	Tampereen yliopisto
Rantala, Mika	Espoon Kaupunkisuunnittelukeskus
Saari, Henrik	Lahden kaupunki, maankäyttö ja aluehankkeet
Salmi, Arja	Leppävaara-seura ry
Salmi, Jatta	kok. kuntavaaliehdokas Tapola asukasaktiivi
Savolainen, Mariitta	Hämevaara-seura ry
Selin, Hannele	Järvenpään kaupunki
Siivola, Meiri	Kaupunkisuunnittelukeskus, Espoo
Sillanpää, Pihla	Espoon Kaupunkisuunnittelukeskus, yleiskaavayksikkö
Suihko, Anna	Kaupunkisuunnittelukeskus, Espoo
Tasanko, Pia	Vantaan kaupunki, kaupunkisuunnittelu
Tikkanen, Tiina	Roihuvuori - seura ry
Uusitalo, Tiina	Aalto-yliopisto
Vehviläinen, Taina	Espoon kaupunki

3. Alustukset

Pasi Mäenpää ja Maija Faehnle, Helsingin yliopisto: Miten some voi palvella kaupunkisuunnittelua?

Susa Eräranta, Espoon kaupunki: Some suunnittelijan arjessa – kokemuksia, vinkkejä ja kehittämistarpeita

Mika Rantala, Espoon kaupunki: Mitä some antoi suunnittelutyöhön Tehtävä Leppävaarassa - hankkeessa?

Pilvi Nummi, Aalto-yliopisto: Sosiaalinen media paikkamuistojen kartoituksessa ja esimerkkejä somen data-analyysistä kaupunkisuunnittelussa Suomessa ja maailmalla

Vuokko Heikinheimo, Helsingin yliopisto: Paikkatietoon perustuvat some-data-analyysit: Esimerkkejä ja mahdollisuuksia

Esitykset ovat verkossa: <https://kaupunkiaktivismi.wordpress.com/materiaaleja/>

> 3. TYÖPAJOJA JA OHJAUSRYHMÄKOKOUKSIA > Some-data kaupunkisuunnittelijan apuna – data-analyysit ja vuorovaikutus -työpaja

Ks. myös Raimo Muurisen avaama yhteiskirjoitusmuistio:

<https://pad.okfn.org/p/kaupunkiaktivismi>

Henrik Saari
@H_Saari

Seurataan

Some-data on voimavara kaupunkisuunnittelulle,
mutta miten hyödyntää sitä viisaasti?
[#kaupunkiaktivismi](#)

UUDELLEENTWITTAUKSET 2
TYKKÄYKSET 7

15.38 - 1. helmikuuta 2017

↩️ ↻️ 2 ❤️ 7

4. Ryhmätyöt

Ryhmätyölle oli aikaa 45 minuuttia. Osallistujat työskentelivät neljässä ryhmässä, joiden aiheina olivat Espoon kaupungin some-ohje, pyöräily ja liikkuminen, Tapiola somessa ja kaupunkisuunnittelu. Tapiola somessa -ryhmää varten oli kerätty Tapiolaan liittyviä somejulkaisuja sijaintitietojen ja sanahaun perusteella. Tämä aineisto oli myös muiden ryhmien käytössä. Ryhmille jaettiin myös Kaupunkiaktivismi-hankkeen aiempaan työhön ja ilmoittautumisten yhteydessä koottuihin vastauksiin perustuva inspiraatiomateriaali (liite tämän dokumentin lopussa).

4.1 Espoon kaupungin some-ohje

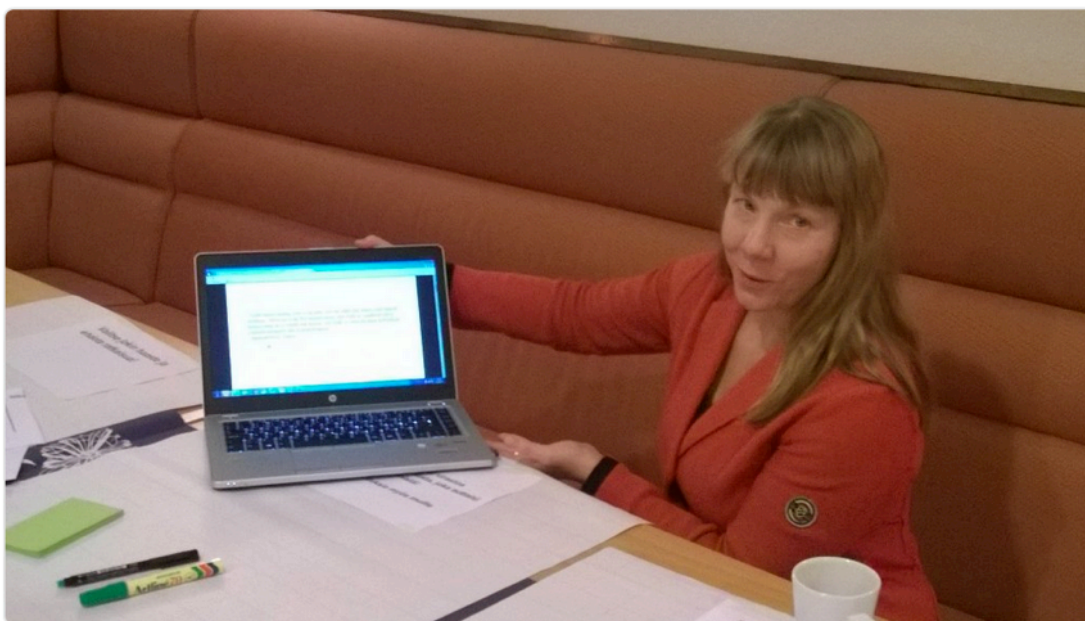
Alustukseksi Johanna Pellinen Espoon kaupungilta kertoi ohjeista, joilla Espoon kaupunki ohjeistaa työntekijöitään sosiaalisen median käytöstä. Ohjeet löytyvät sivun <http://www.espoo.fi/some> alalaidasta. Ryhmässä koottiin somen käyttöön liittyviä haasteita, etsittiin ratkaisuja niihin ja pohdittiin suosituksia.

 Johanna Pellinen ja 1 muu uudelleentwiittasivat

Espoon kaupunki @EspooEsbo · 1. helmikuuta

Viestintäpäällikkö @JohannaPellinen kertoo, miten #Espoo kannustaa virkamiehiä someen #kaupunkiaktivismi

4.1.1 Muistiinpanot

- Epäluottamus kaupunkia kohtaan > (viranhaltijoiden) persoonallinen läsnäolo somessa + varattava työntekijöille aikaa somen käyttöön.
- Ihmiset ovat puolustuskannalla, vaikea muuttaa asennetta.

- Hajauttaminen ja aluevastaavat > haaste, mutta voisiko some-seurantaakin hajauttaa? Eli esim. alueella asuva kaupungin viranhaltija kertoisi jos jollakin alueella on keskustelu jostain tietystä asiasta > antaisi herätteen sille, jolle kuuluu.
- Henk. koht. profiilin käyttö mietityttää. > Virallinen profiili, omat kasvot. Tai viralliseen profiiliin voisi liittää sen nimen joka päivityksen on tehnyt, vaikka vaan etunimen.
- Luottamushenkilöt – miten viranhaltijoiden toiminta somessa kytkeytyy heidän toimintaansa? > viranhaltijoiden tulee tasapainoilla, etteivät tue liikaa tiettyä politiikkaa tms.
- Introverttien vs. ekstroverttien ääni? > Suunnittelijan kyselytunti-idea on hyvä. Joskus introvertin on helpompi olla somessa.
- Aikahaaste > some tavoittaa laajemman yleisön. Vuorovaikutus varhaisessa vaiheessa auttaa ennakoimaan.
- Edellytetäänkö, että some-asioita käsitellään myös yhdessä? > Annetaanko ”palvelulupaus” viestien käsittelystä? > Kyllä käsitellään ja tilastoidaan. Tämän tulisi myös näkyä ihmisille. Se lisäisi luottamusta.
- Kuinka somessa kohdata erimielisyyttä? > Voi esim. koota yhteen, että tällaisia ehdotuksia on tullut ja näihin on päädytty, koska... (perustelut mukaan).
- Lähtötietojen kerääminen alussa tärkeää, samoin vaihtoehtojen julkinen keskusteluttaminen avoimesti jo luonnosvaiheessa.
- Tapaus Suomenojan kokoojatie, paikallistuntemuksen ja auktoriteetin vastakkainasettelu > tulisi välttää.
- Vuorovaikutus on työkalu, sitä pitää opetella. Viranhaltijoiden kouluttaminen tärkeää, mm. keskustelutaidot ja asioiden suhteuttaminen - ettei tarvitse ottaa henkilökohtaisesti. Tarvitaan tukea, vinkkejä, niksejä.
- Kaupunkisuunnittelussa aika on tärkeä > asioiden etenemistä tulee avata, jotta tulee ymmärretyksi, että päätöksiä ei ole vielä ja tulee kertoa, mitä se tarkoittaa.

 Henrik Saari @H_Saari · 1. helmikuuta
Olisiko Lahdessa tarve kaupunkisuunnitteluun keskittyvälle FB-ryhmälle (vrt. Lisää kaupunkia...)? #lahti #osallistuminen #kaupunkiaktivismi

↩ 1 ↻ 2 ❤️ 7

 Raimo Muurinen @ra_mu Seurataan

@H_Saari ja yleisesti, kumpi parempi, julkinen hallinto perustaa oman someinstanssin vai menee valmiiden yhteisöjen luo?
#kaupunkiaktivismi

TYKKÄYS
1

15.58 - 1. helmikuuta 2017

↩ 2 ↻ ❤️ 1

Vastaa @ra_mu @H_Saari

 Henrik Saari @H_Saari · 1. helmikuuta
@ra_mu Ehdottomasti sinne, missä keskustelu ja yhteisöt jo ovat. Toisaalta kaupunkien omatkin kanavat tärkeitä, mutta eri roolissa.

↩ 1 ↻ ❤️

 Raimo Muurinen @ra_mu · 1. helmikuuta
@H_Saari se ainakin tavoittaisi paremmin. Käsittääkseni kuitenkin lähes aina käy toisin. Ehkä syystä että "ei voida suosia yhtä ryhmää"

↩ ↻ ❤️ 1

 Anu Norros @norrosan · 1. helmikuuta
@ra_mu @H_Saari pitää miettiä, mitä ryhmältä haluaa & paljon aikaa sille on. Some itsessään ei tae mistään, vaatii työtä. Kuten nyt opitaan

↩ ↻ ❤️ 1

4.2 Pyöräily ja liikkuminen

Ryhmässä pohdittiin tarpeita ja kehittämissuhteita somen käyttöön kaupunkisuunnittelussa pyöräilyn ja yleisemmin liikkumisen tarkastelussa. Huomioita koottiin neljästä näkökulmasta: toimintatavat, työkalut, analyysit, suositukset.

Ryhmän puheenjohtaja Heini Peltonen Espoon kaupungilta taustoitti keskustelua tuomalla esiin, mitä tietoa hallinto jo nykyisellään saa ja mitä ei. Tietoa saadaan mm. pyöräilymääristä kausivaihteluineen, pysäköintitilanteesta ja pysäköintipaikkojen käyttöasteesta (asemilla) niin autojen kuin pyörienkin osalta sekä onnettomuuksista. Puuttumaan jää tietoa mm. vähältä piti –tilanteista, liikenteeseen ja liikkumiseen liittyvistä kokemuksista ja pyöräilyn sujuvuudesta. Pyöräilyä ei saada tietoa siten kuin autoista, koska pyörissä ei ole gps-laitteita.

Muistiinpanot:

4.2.1 Toimintatavat

- Haasteena some-datan yksityisyys. Voitaisiin luoda ihmisille kannusteita somettamiseen julkisesti. Esim. asukasyhdistys voisi kampanjoida ja tiedottaa, että tietyllä viikolla seurataan some-data pyöräilystä ja liikkumisesta tällä alueella, kannustamme julkaisemaan näihin liittyviä postauksia julkisina.
- Kaupunkilainen otettava huomioon yhtenä asiantuntija-apuna ja myös paikkatiedon lähteenä.
- Kuka vastaa some-datan kokoamisesta ja käytöstä ja millä resursseilla? Voiko somella korvata työläitä liikennelaskentamenetelmiä?
- Haasteena, että nykyisin some-seuranta vaatii viranhaltijoilta aktivismia – se on tehtävä omalla ajalla.
- Milloin viranhaltijan pitää päivystää?
- Viranhaltijan toiminta nimellä? Kuka kommentoi? Vuorovaikutus kaksisuuntaiseksi. Ei rakennusliikkeen mainontaa eikä trollausta.
- Tarvitaan perusteluita resursoinnille. Esim. miten aikaa säästyy valituksien vähenemisessä, jos vuorovaikutukseen satsataan aikaisin.
- Haasteena oma osaaminen. Miten yksinkertaistaa tietoa somea varten? Miten tulkita dataa? Tieto ei ole koskaan absoluuttista.
- Miten saada olennainen esiin, kun somessa saa nostoksi ehkä vain yhden lauseen? Eräessä tapauksessa nousi haloo, kun some-viestissä näkyi että alueelle suunnitellaan uutta. Ihmiset huolestuivat, että heille tärkeä kohde alueella menetetään, vaikka postauksen avaamalla olisi nähnyt seuraavasta lauseesta, että kyseinen kohde säästetään. Monet reagoivat ensinäkemän perusteella.
- VR ei anna kaupungille dataa asemien ja junien käytöstä. Kaupunki ja VR yhteistyöhön, avoimutta kehiin!
- Kokeilut avuksi: Asukkaat voisivat itse suunnitella FB-ryhmää tms. somea hyödyntäen pihakatukokeiluja.

4.2.2. Työvälineet

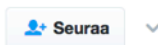
- Pyöräilyaiheisia somekanavia on jo paljon. Niissä on paljon tietoa, jota suunnittelijat tarvitsisivat, mutta monikaan heistä ei niitä seuraa.
- Some-massa ja analyysit saataville helposti yhdestä paikasta. Muuten hukkuu sektorirajoihin.
- Onko FB se kanava, jolla suunnitellaan niin reittejä kuin asenneilmastoakin?
- FB ei toimi hyvin suunnittelun välineenä, koska asiat silpoutuvat postauksiin eivätkä esim. ole helposti löydettävissä. Auttaisi yhteinen suunnittelupiirustusalue, jossa kaupunkilaiset voisivat piirtää suunnitelmia ja muita ehdotuksia samalle alustalle hallinnon kanssa.
- Muutenkin kannattaa edistää datan vapaaehtoista tuottamista.
- 3D-kaupunkimalli tuo mahdollisuuksia

4.2.3. Analyysit

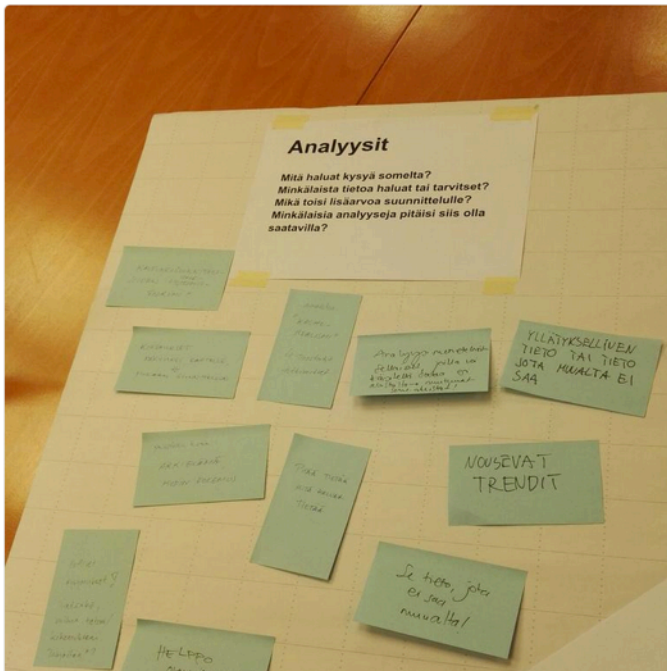
- Ihmisten (liikkumiseen liittyvistä) kokemuksista ei saada nykyisellään tietoa.
- Tarpeellista olisi tieto paikoista joissa on tarvetta opastukselle – ”eksymiset kartalta”
- Apua markkinointitutkimuksesta (välinietä jo on) – miten ja mitä autoilija miettii, miksi liittyisi pyöräilijöihin?
- Pyöräilyaktiiveilla on kypäräkameroita, joille tallentuu hyödyllistä tietoa, esim. läheltä piti – tilanteita. Miten tätä tietoa saisi käyttöön ja analyyseihin mukaan?

Anna Harmava
@AnnaHarmava

Mitä haluat kysyä somelta? #kaupunkiaktivismi
#somedata

UUDELEENTWITTAUS TYKKÄYKSET
1 2

17.59 - 1. helmikuuta 2017

1

2

4.2.4. Suositukset

- Yhteistyö yhdistysten ja muiden aktiivien kanssa: hallinto ja aktiivit voivat esimerkiksi sopia tiedonkeruukampanjasta, jossa ihmisiä kannustetaan julkisemaan julkisia some-postauksia tietyistä aiheista. Kampanjan oltava hauska ja innostava, ei kuiva.
- Ensin keskustelu, sitten suunnittelu
- Käyttöön yhteinen suunnittelupiirustusalue, jossa kaupunkilaiset voisivat piirtää suunnitelmia ja muita ehdotuksia samalle alustalle hallinnon kanssa.
- Muutenkin kannattaa edistää datan vapaaehtoista tuottamista.

4.3 Tapiola

Ryhmän vetäjinä toimivat Pilvi Nummi Aalto-yliopistosta sekä Vuokko Heikinheimo Helsingin yliopistosta. Työskentelyä varten jakauduttiin neljään pienryhmään pohtimaan sosiaalisen median hyödyntämistä Tapiolan kontekstissa. Kullakin ryhmällä oli erilainen aihe. Aiheet olivat: toimintatavat, työkalut, analyysit sekä Tapiola somessa. Seuraavassa on esitelty tiivistelmänä kunkin työpajaryhmän keskustelut.

4.3.1. Toimintatavat

Ohjaavat kysymykset:

- Minkälaisia haasteita ja mahdollisuuksia näet some-datan hyödyntämisessä?
- Miten käyttäisit some-dataa?
- Seuraisitko esimerkiksi koko ajan online-työkalulla some-trendejä vai haluaisitko tutkia pitkän aikavälin muutoksia tai historiaa?
- Miten some-data kytkeytyisi suunnitteluprosessiin?

Ryhmässä tuli esiin ideoita ja mahdollisuuksia sekä toisaalta kysymyksiä, mitä voi tehdä ja miten voisi yhdistellä tietoa. Dataa saattaa olla paljon käytössä, mutta miten sieltä löytää oikeita asioita, jos pitää yhdistää monta dataa. Jos haluaa ottaa demokraattisesti kaikki äänet huomioon, tulisi olla myös muuta kuin somedataa.

Todettiin kuitenkin, että kaupunkisuunnittelussa aina ei kuitenkaan tarvitse olla demokraattista, kaikki huomioon ottavaa. Ei myöskään tarvitse ajatella niin, että data olisi huonoa, jos se ei edusta vaikkapa ikäjakaumalta tai sukupuolijakaumalta alueen väestöä. Voidaan ajatella, että se, että ne osallistuvat, jotka vaikkapa käyttävät aluetta eniten tai jolle asia on merkityksellisin, on tärkeää. Muita tärkeitä sidosryhmiä voi osallistaa muilla keinoilla.

Ei ole tarkoituksenmukaista, että kaupunki käsittelisi itse somedataa - palvelua voidaan ostaa. Asetelma siis muuttuu siten, että kaavoittaja ei enää olekaan se, joka kerää tai käsittelee kaiken tiedon, vaan se tehdään yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, jotka voivat olla esimerkiksi tutkijoita, graduntekijöitä tai yrityksiä. Esimerkiksi opiskelija voi tuoda kaavoittajan pöydälle tietoa tutkimustuloksistaan.

Pohdittiin myös voisiko kaavoittajan lisäksi olla muilla toimijoilla intressejä kerätä paikallistietoa. Esimerkiksi rakennuttajalla voisi olla kiinnostusta tietää, minkälaisia asuntoja alueelle toivotaan, tai kaupan edustajilla, minkälaisia asukkaita siellä on.

Muistiinpanot:

- Aika haasteena
- Tiedon analysointi -> suunnittelijoiden ajan puute (tuleeko kaikki uudet tehtävät suunnittelijan työpöydälle?)
- Mielenpitojen määrä somessa -> volyymi korvaa yksittäiset äänekkäät
- Saadun tiedon käytettävyys -> käyttäjien motiivit toiminnan taustalla
- Tiedonhaun määrittely -> mitä halutaan tietää ja miksi
- Tiedon kerääminen suunnittelun tueksi
- Missä vaiheessa työtä tietoa kerätään ja hyödynnetään
- Kumppanuus datan keruuseen -> Eri toimijat yhdessä, julkiset ja yksityiset

- Ensisijainen kokemustieto -> Käyttäjän itse määrittelemä (suunnitteluviranomainen ei rajaa kysymyksillään käsiteltäviä asioita vaan käyttäjät toiminnallaan osoittavat mitkä ovat esim. kauniita, kiinnostavia tai muuten merkityksellisiä paikkoja (esim. ne josta otetaan eniten kuvia).
- Tasapuolisuus -> Kerätyn tiedon painoarvo vs. muu tieto
- Arkkitehdin suunnittelun pohjatiedoksi some-data: "Kaupunkilaiset määrittelee, arkkitehti suunnittelee"
- Suomen kieli haasteena
- Toiminnan ja kehityksen seuranta pitkällä aikavälillä

4.3.2 Työvälineet

Ohjaavat kysymykset:

- Minkälaisilla välineillä haluaisit käsitellä some-dataa?
- Paikkatieto-ohjelmistolla, some-monitorilla vai jollain muulla työkalulla?
- Minkälainen olisi paras mahdollinen työkalu?

Olisi tärkeää saada online-analytiikkatyökaluja, jotka olisivat halpoja ja helppokäyttöisiä. Datan visualisointiin heatmap on todella hyvä työkalu.

Toisaalta tarvitaan sellaisia työkaluja, jotka tuottavat valmiita vastauksia, esim. tilannekuva sosiaalisesta mediasta esimerkiksi jonkun kaupunginosan tai kehityshankkeen suhteen. Toinen työkalu voisi olla tunneanalyysi: tekstidatasta mallinnetaan aiheet ja tunnesanapankkien avulla voidaan yksinkertaisesti analysoida, onko kyse hyvästä tai huonosta asiasta.

Muistiinpanot:

- Suomenkielisen tekstin automaattinen sisällönanalyysi
 - laadullinen:
 - mistä puhutaan?
 - mitä arvoja?
 - minkälaisia mielipiteitä?
 - määrällinen:
 - kuinka mielipiteet jakautuvat jonkun kysymyksen suhteen?
- Sentimental analysis (tunneanalyysi)
- Nyt keväällä on käynnistynyt kaksi katumetro-tutkimusta, jotka sivuavat tätä aihetta ja joissa kehitetään / hyödynnetään edistyneitä sisällönanalyysimenetelmiä:
 - Pyöräilyyn liittyvää menetelmäkehitystä, mukana myös someaineistot / Maria Salonen, Helsingin yliopisto
 - Tiedonlouhintaa sosiaalisesta mediasta Helsingin seudulta / Sushua Liu, Arcada University of Applied Sciences
- Some-tilannekuva: mitä tapahtuu asian, paikan, ihmisryhmän suhteen
- Heatmap: ihmisten liikkumisen vilkkaus eri vuorokauden aikoina
- Online analytiikkatyökalut
- Datan poiminta helppokäyttöiseksi ja halvaksi käyttöliittymäksi
- Karttatyökalu datan visualisointiin -> esim. heatmap
- Kuva-aineiston automaattinen tunnistus ja segmentointi
- Paras = heatmap?
- Ilmainen paikkatietotyökalu

4.3.3 Analyysit

Ohjaavat kysymykset:

- Mitä haluat kysyä somelta?
- Minkälaista tietoa haluat tai tarvitset?
- Mikä toisi lisäarvoa suunnittelulle?
- Minkälaisia analyyseja pitäisi siis olla saatavilla?

Ryhmässä puhuttiin jonkin verran eettisistä kysymyksistä. Miten huomioidaan, että postatessaan kuvan Instagramiin, ihminen ei ajattele, että sitä käytetään kaupunkisuunnittelun työvälineenä. Tämä pitää ottaa huomioon datan hyödyntämisessä.

Pitää tietää, mitä analyyseilla halutaan, koska nykyään vastauksia voi tulla niin paljon. Osallistumisen pitäisi myös olla tosi helppoa.

Somesta saadaan ehkä sellaista tietoa, mitä ei saada muualta: esimerkiksi niiltä ikäryhmiltä, jotka eivät muuten osallistu. Toisaalta nähdään myös se, mistä ikäryhmistä ei saada tietoa. Voidaan selvittää esimerkiksi nousevia trendejä ja salaisia paikkoja.

Muistiinpanot:

- Kaupunkisuunnittelijoiden "some-tutkimusfoorumi"
- Kokemukset näkyviksi kartalle -> mukaan suunnitteluun
- Päästään kiinni: arkielämä, kodin kokemus
- Eettiset kysymykset! Tiedätkö, mihin tietoni / kokemukseni "lahjoitan"?
- Pitää tietää, mitä haluaa tietää
- Helppo osallistuminen!
- Analyysimenetelmät sellaiset, joilla voi käsitellä dataa alustoilta -> muuttuvat some-alustat
- Yllätyksellinen tieto tai tieto, jota ei muualta saa
- Nousevat trendit
- Se tieto, jota ei saa muualta!

4.3.4 Tapiola somessa

Ohjaavat kysymykset:

- Miltä Tapiola näyttää somessa? Miten se poikkeaa omasta käsityksestäsi?

Ryhmä tutustui someaineistoihin ja tutki niistä, miltä Tapiola somessa näyttää. Tapiolahan näyttää työmaalta, mitä se tällä hetkellä onkin.

Someaineistoja voisi käyttää enemmän esim. liikkumisen tutkimiseen. Esillä olleissa kartoissa oli nyt yksittäisiä pisteitä ja niistä herää kysymys, miten liikkuminen näiden pisteiden välillä tapahtuu ja millä siellä kuljetaan. Toisaalta myös aikanäkökulma on kiinnostava: mihin vuoden tai vuorokauden aikaan tulee mihinkin pisteitä. Nouseeko niistä jotain yllättäviä paikkoja?

Muistiinpanot:

- "Hiljaiset" paikat?
- Kontrasti Tapiolan puutarhakaupungin ja kuvien välillä (rakennustyömaa)
- Aika-analyysit some-datasta? Missä ollaan aktiivisia milloinkin?
 - -> Kuinka kattavan kuvan antaa alueen käyttäjistä?
 - -> Pitäisikö ihmisiä rohkaista julkaisemaan?
- Liikkuminen: missä, mihin ja millä kuljetaan?
- Hashtagit kartalla? Sanapilvet? Nouseeko paikoista yllättäviä näkökulmia esiin?

4.3.5 Loppukeskustelu

Lopuksi keskusteltiin siitä, kenen äänen pitää kaupunkisuunnittelussa kuulua. Kaupunkisuunnittelussa katsotaan kauas tulevaisuuteen, mutta koko ajan samalla on huoli siitä, että tuleeko vanhusten ääni kuultua. Onko kaupunkisuunnittelun puolella mietitty sitä, kenen ääni itse asiassa pitäisi kuulua? Onko nuoret oikea kohderyhmä, kun mietitään tulevaisuuden asuinalueita ja esimerkiksi sitä, minkälaisia palveluita siellä pitäisi olla? Pitäisikö rohkeammin uskaltaa kuunnella tulevaisuuden alueilla asuvien ääniä?

On sanottu, että pitäisi seurata sitä, mitä 20-24-vuotiaat tekevät. Siinä iässä muodostuu elämäntapa, joka säilyy läpi elämän (esim. auton käyttö).

Tarkoitus ei ole vähätellä varttuneempaa väkeä, mutta perusongelma on se, että nuoria ei tavoiteta. Nuorilla voisi olla ideoita kehittämiseen. Toisaalta vanhemmilla ihmisillä on kokemusta, joka tasapainottaa näkökulmia. Kaikenikäisiä tarvitaan!

4.4 Kaupunkisuunnittelu

Ryhmässä pohdittiin tarpeita ja kehittämis ehdotuksia somen käyttöön kaavoituksen ja kaupunkitekniikan kontekstissa, mm. asumisen, rakentamisen, viherrakenteen ja kaupunkitilan suunnittelun kannalta. Ryhmän vetäjä Mervi Hokkanen Espoon kaupungilta kiteytti pääkysymyksiksi: Miten kerätään aineistoja ja yhdistetään niitä (muuhun) suunnitteluprosessiin? Miten erilaiset vastaajat eli väestöryhmät tavoitetaan? Huomioita koottiin neljästä näkökulmasta: toimintatavat, työkalut, analyysit, suositukset.

#kaupunkisuunnittelu voi hyödyntää esim. some-tilien valokuvia. Alueet, joista jaetaan paljon kuvia, ovat kiinnostavia.
#kaupunkiaktivismi

UUELLEENTWIITTAUKSET 3 TYKKÄYKSET 14

16.51 - 1. helmikuuta 2017

Muistiinpanot:

4.4.1 Toimintatavat

- aluesuunnittelua varten alueen kaikki kudelmat pitäisi saada esiin ja hyödynnettyä (Espoo)
- tarvitaan osallistamisen työkalupakki, jossa some on integroituna muuhun
- miten some-palaute kirjataan? some-muistutuksen asema on erilainen kuin virallisten muistutusten
- miten somen kautta tullut data integroidaan kaupungin arkistoihin?
- pitääkö vuorovaikutus ja virallinen prosessi sekoittaa keskenään?
- some-palvelun mainonta kouluissa
- miten rajataan hyödynnettävän somen alue?
- nuorten kanssa on vaikea kommunikoida somessa olematta tätimäinen
- some-tieto tulee liian myöhään kun keskustelut heräävät vasta suunnittelujulkistuksen tai jopa vasta päätöksenteon jälkeen – sometusta pitäisi tehdä ennen suunnittelua
- on sekä jatkuvaa some-virtaa että tehtäviä some-kyselyjä – molemmat tulee huomioida
- on vaikea tietää keitä some-osalliset ovat mitä väestönosaa edustavat

4.4.2 Työvälineet

- visiotyöpaja somessa
- big datan käyttö?
- some-tieto vietävä ainakin kaupungin sisäisiin karttapalveluihin omina tasoina
- asukkaat voivat itse pitää yllä oman alueensa hankkeiden FB-sivuja ja kaavoittaja voi osallistua keskusteluun
- paikkatietoaineistoja on vaikea käyttää

- some indeksikarttatasoon! (Lahti)
- some paikkatietoikkunaan!

4.4.3 Analyysit

- big data
- tarvitaan sekä kvanti- että kvalidataa sekä niiden yhdistämistä
- kvantitatiivisella päästään kiinni tämän hetken käyttötapoihin (esim. keitä ja miten alueella liikkuu)
- kvalitatiivisella voidaan kysyä, mitä tulevaisuudelta halutaan

4.4.4 Suositukset

- yksi tai useampi some-menetelmä ei ratkaise kaikkea vaan tavoitteeksi on otettava monella eri tavalla ja kanavalla tapahtuva osallistaminen (arvostetaan laajaa keräysarsenaalia) – tätä varten on luotava ohjeistus tai työkalupakki
- suunnitteluprojektin pitää alkaa some-kyselyllä, jota täydennettäisiin visiotyöpajalla – silloin saadaan a) kokemustietoa ja ideoita, 2) heti osallistettua ja 3) vältetään konflikteja ja valituksia
- suunnittelun lähtötiedot pitää saada avoimiksi ja käyttöön – ongelmana on taustadatan kaupallisuus
- yleiskaavavaiheessa pitää soveltaa some-keskusteluttamista yhdistettynä asukasiltoihin
- somessa kaupunkia voisi edustaa ”kaupunkitalkkari” siihen tapaan kuin esim. Lahdessa toimitaan (viranhaltija tehtävänimikkeellä mutta omilla kasvoilla ja persoonana)
- some-osallistumisen mahdollisuuksia pitää markkinoida kouluissa ja oppilaitoksissa nuorille, jotta he löytävät niihin netissä

Anu Norros
@norrosan

Seurataan

Kiinnostava ajatus: Saataisiinko asukkaat osallistumaan kaupunkisuunnitteluun, jos sanojen sijaan muokattaisiin kuvia?

[#kaupunkiaktivismi](#)

UUELLEENTWIITTAUKSET 4 TYKKÄYKSET 4

16.04 - 1. helmikuuta 2017

↩ 1 ↻ 4 ❤ 4

5. Yhteinen keskustelu

Kaikkien yhteistä keskustelua käytiin alustusten yhteydessä ja ryhmätöiden jälkeen. Keskustelussa oli esillä mm. seuraavaa:

- Some-palveluiden käyttöehtojen muutokset voivat tuoda yllätyksiä. Instagram muutti käyttöehtojaan kesällä 2016 niin, että datan saaminen sieltä vaikeutui.
- Mitä some-data kertoo? Jos paikasta on 736 kuvaa, mitä sitten? Se kertoo, että kyseinen paikka kiinnostaa ja kuvat näyttävät miten ihmiset paikkaa näkevät. Kuvien paljous voi kertoa että paikkaan kannattaa kiinnittää huomiota esimerkiksi tarkastelemalla olisiko sinne syytä kohdentaa kehittämistä.
- Espoo some-ohje -ryhmä kiteytti pääajatukseseen, että viranhaltijat tarvitsevat koulutusta ja resursointia pystyäkseen hyödyntämään somea. Somessa usein näkyy ihmisten epäluottamus hallintoa kohtaan ja siihen auttaisi, että viranhaltijat olisivat kasvoineen henkilöinä somessa läsnä.
- Pyöräily ja liikkuminen -ryhmä kertoi pääajatuksenaan ehdotuksen kaupunkilaisten ja hallinnon yhteisestä suunnittelupiirustusalustasta. Kaupunkilaiset voisivat siinä piirtää suunnitelmia ja muita ehdotuksia samaan näkymään jolle hallintokin ja kaikkia näitä voitaisiin kommentoida ja työstää avoimesti yhdessä.
- Tapiola-ryhmä mainitsi pääajatukseseen yhteistyön kehittämisen eri toimijoiden kanssa. Suunnittelun tiedonhankinta ei ole yksin suunnittelijan työ vaan sitä voidaan osin ulkoistaa, esimerkiksi laajaa some-datan käsittelyä voidaan tilata data-analytiikkayrityksiltä.
- Kaupunkisuunnittelu-ryhmä toi pääajatuksenaan esiin tarpeen kehittää tiedon saatavuutta: erilliset kyselyt ovat yksi tiedonhankintatapa, mutta myös somessa jatkuvasti tuotettavan tiedon saantia kannattaa kehittää. Esimerkiksi google-kartoilla on paljon potentiaalisesti hyödyllistä tietoa.

Työpajan jälkeen Sonja Baer Futusome Oy:stä esitteli SomeTutkijalle -palvelua, <http://www.futusome.com/sometutkija>. Palvelun avulla on mahdollista saada some-dataa räätälöidysti laajan aineiston pohjalta. Yleisöä kiinnosti, onko palvelun käyttäjinä kaupungeja. Ei ole vielä, mutta yksittäisiä kyselyitä on kaupungeiltakin tullut.

6. Yhteenvetoa ja ajatuksia jatkosta

Some-datan käytön kehittämiseen on kiinnostusta useissa kaupungeissa. Työpajassa kuullut kokemukset kertovat, että työtä some-datan paremmaksi hyödyntämiseksi kannattaa jatkaa ja haasteita pyrkiä ratkaisemaan.

Pajassa jaettiin konkreettisia vinkkejä somen käyttöön suunnittelussa vuorovaikutuksen ja tiedonhankinnan välineenä, mm. kaavoittajien kyselytunti Facebookissa, streamattu tilaisuus esim. yleiskaavapaneeli johon että ihmiset osallistuvat tviittaamalla, some-seinä sisältöjen kokoajana eri somealustoilta, yhdistysten ym. kanssa tehtävät tiedonhankintakampanjat.

Pajassa syntyi ymmärrystä some-datan käyttöön liittyvistä mahdollisuuksista ja tavoista toimia haasteiden kanssa. Näistä on johdettu suosituksia kaupunkiorganisaatioille, ks. seuraava kohta. Kaupunkiaktivismi-tiimi työstää suositukset yhteen tähänastisen suositusluonnoksen kanssa (ks. inspiraatiomateriaali liitteenä) ja kehittää tietopankin some-osiota työpajan pohjalta.

Kaupunkisuunnittelu-ryhmätyössä syntyneeseen ideaan somen ja some-datan käyttöä tukevasta työkalupakista Kaupunkiaktivismi-hanke lupaa tarttua, aluksi ehdottamalla ympäristöministeriölle tällaisen työkalupakin laatimista. Työkalupakki kehitettäisiin toimivaksi yhdessä tietopakin some-osion kanssa.

Työkalupakki voisi sisältää ensinnäkin tukea somen käyttöön virkatyössä yleensä, kuten suosituksia ja vinkkejä ratkaisuksi yleisiin haasteisiin, esimerkkejä käytännöistä ja malleja avuksi organisaatioiden some-strategioiden laadintaan. Toinen puoli pakista toisi tietoa välineistä some-datan analysointiin, esimerkkejä välineillä tehdyistä analyyseista ja niiden liittymisestä suunnitteluun ja sen muuhun vuorovaikutukseen sekä neuvoja analyysivälineiden ja tarvittavan osaamisen hankkimiseen.

Työpajan osallistujat toivoivat, että työpajassa käytyä keskustelua päästään myös jatkamaan. Osallistujien pyynnöstä osallistujille jaettiin toistensa sähköpostiosoitteet jatkoyhteydenpitoa varten. Työpajaan osallistuneet voivat järjestää tapaamisia itse haluamallaan kokoonpanoilla ja kutsua toisiaan niihin. Tämän työpajan järjestäjiä voi mielellään kutsua mukaan avuksi.

Jatkokeskustelun avuksi on myös perustettu Facebook-ryhmä [SoMe & Kaupunkisuunnittelu](https://www.facebook.com/groups/743040399184838/) <https://www.facebook.com/groups/743040399184838/>. Ryhmässä voi avata keskusteluja ja siellä voidaan suunnitella tulevia tapaamisia yhdessä. Ryhmä on suljettu eli keskustelut näkyvät vain ryhmän jäsenille. Kaikki aiheesta kiinnostuneet, tervetuloa ryhmään mukaan!

Seuraavien tapaamisten aiheita voisivat olla esimerkiksi some-data ennakoinnissa esim. heikkojen signaalien lähteenä ja kokemusten ja oppien kokoaminen työkalupakkiin esimerkiksi eri somepalvelujen erityisyyksistä ja eri lähteistä saatujen tietojen yhdistämisestä. Ideoita tuleviin tapaamisiin antavat myös työpajaan ilmoittautuneilta kootut ajatukset (ks. inspiraatiomateriaali liitteenä).

7. Suosituksia kaupunkiorganisaatioille työpajan keskustelujen pohjalta

- Viranhaltijoille **varattava työaika** somessa toimimiseen. Tämä tukee kaupunkilaisten luottamusta hallintoon, kun yhteydenpito viranhaltijoiden kanssa helpottuu ja erityisesti jos viranhaltijat antavat ihmisinä hallinnolle kasvot.
- Viranhaltijoilla tulee olla mahdollisuuksia hankkia somen hyödyntämiseen tarvittavaa osaamista. Kaupunkiorganisaation kannattaa tukea **kouluttautumista ja kokeilemalla oppimista**.
- Viranhaltijoiden ei ole tarkoituksenmukaista käyttää aikaa työlääseen some-datan käsittelyyn vaan **palvelua voidaan ostaa**. Suunnittelun tiedon hankinta on yhteistyötä, jossa voi olla mukana esimerkiksi tutkijoita, graduntekijöitä ja yrityksiä. Analytiikkayritys voi tuoda

kaavoittajan pöydälle some-data-yhteenvetoja ja esimerkiksi opiskelija tietoa tutkimustuloksistaan.

- Yksikertaista tiedon koontia somesta viranhaltijat voivat tehdä itsekin, jos käytössä on **halpoja ja helppokäyttöisiä online-analytiikkatyökaluja**. Datan visualisointiin heatmap on hyvä työkalu. Toisaalta tarvitaan sellaisia työkaluja, jotka tuottavat valmiita vastauksia, esim. tilannekuva sosiaalisesta mediasta esimerkiksi jonkun kaupunginosan tai kehityshankkeen suhteen.
- Some-dataa olisi hyödyllistä tuoda saataville muiden suunnittelua palvelevien järjestelmien kuten **paikkatietoikkunan** kautta.
- Hyödyksi olisi **yhteinen suunnittelupiirustusalue**, jossa kaupunkilaiset voisivat piirtää suunnitelmia ja muita ehdotuksia samalle alustalle hallinnon kanssa.
- Suunnittelussa kannattaa hyödyntää somen tuomia mahdollisuuksia **vuorovaikutusmenetelmien monipuolistamisessa** niin, että erilaiset ihmiset voivat löytää itselleen sopivia tapoja osallistua, toimia yhdessä ja vaikuttaa. Esim. kyselytunnit somessa voivat olla luonteva tapa niille, jotka eivät välitä asukastilaisuuksista tai pääse niihin.
- Yksi tai useampi some-menetelmä ei ratkaise kaikkea vaan tavoitteeksi on otettava monella eri tavalla ja kanavalla tapahtuva osallistaminen (arvostetaan laajaa keräysarsenaalia) – tätä varten on luotava **ohjeistus tai työkalupakki**.
- Kaikessa suunnittelun vuorovaikutuksessa tulee **selventää vuorovaikutuksen tarkoitus**, niin että osapuolille syntyy realistinen käsitys vuorovaikutuksen vaikuttavuudesta. Niin myös somessa tapahtuvassa vuorovaikutuksessa ja tiedonkeruussa.
- Somen avulla ja muuten hankittavan **tiedon käyttöä on tärkeä tehdä näkyväksi**. Tämä voi tarkoittaa mm. selvän **palvelulupauksen** antamista someviestien käytöstä ja käsittelyprosessien avaamista kaikkien seurattavaksi.
- Some-dataa käytettäessä on otettava huomioon **eettinen ulottuvuus**. Postatessaan kuvan Instagramiin ihminen ei ajattele, että sitä käytetään kaupunkisuunnittelun työvälineenä.
- Kannattaa kehittää **kannustimia sille, että tarpeellista tietoa huomaava välittäisi tietoa** sitä tarvitseville. Esimerkiksi viranhaltija kollegalleen huomattessaan, että kollegan vastualueen some-ryhmässä on virinnyt kollegan töitä koskeva keskustelu.
- **Yhteistyö yhdistysten ja muiden aktiivien** kanssa on myös keino aktivoida halutun some-datan tuottamista. Hallinto ja aktiivit voivat esimerkiksi sopia hauskaista tiedonkeruukampanjasta, jossa ihmisiä kannustetaan julkisemaan julkisia some-postauksia tietyistä aiheista. Muutenkin kannattaa edistää datan vapaaehtoista tuottamista.
- Tarvitaan toiminnan ja kehityksen **seuranta pitkillä aikavälillä**.
- Suunnitteluprojektin aloitukseksi kannattaa monissa tapauksissa ottaa **some-kysely**, jota täydennetään **visiotyöpajalla**. Silloin saadaan a) kokemustietoa ja ideoita, 2) osallistuminen ja vuorovaikutus alulle heti ja 3) vältetään konflikteja ja valituksia. Keskustelu ennen suunnittelun aloitusta!
- **Some-dataa tulee ottaa suunnittelun pohjatiedoksi** - Kaupunkilaiset määrittelevät, arkkitehti suunnittelee.
- **Suunnittelun lähtötiedot pitää saada avoimiksi ja käyttöön**. Ongelmaa taustadatan kaupallisuudesta pitää pyrkiä ratkaisemaan.
- Yleiskaavavaiheessa pitää **yhdistää some-keskusteluttamista ja asukasiloja**.

- Somessa kaupungin hallintoa voisi edustaa ”**kaupunkitalkkari**” - viranhaltija tehtävänimikkeellä mutta omilla kasvoilla ja persoonana. Näin toimitaan jo esim. Lahdessa.
- Some-osallistumisen mahdollisuuksia pitää **markkinoida kouluissa ja oppilaitoksissa** nuorille, jotta he löytävät niihin netissä.
- Nuorilla voisi olla ideoita kehittämiseen. Toisaalta vanhemmilla ihmisillä on kokemusta, joka tasapainottaa näkökulmia. **Kaikenikäisiä tarvitaan!**

LIITE: Inspiraatiomateriaali

Suraava luonnos suosituksiksi perustuu Kaupunkiaktivismi metropolin voimavarana -hankkeen tähänastiseen työhön. Tässä on vasta suositusten pointteja, ei valmiita muotoiluja. Materiaalin muut kohdat perustuvat kooste työpajaan ilmoittautuneilta ilmoittautumislomakkeella koottuihin vastauksiin.

Suositukset hallinnon mukautumiseksi some-aikakaudelle

Suositukset kaupunkiorganisaatioille ja viranhaltijoille

Someajan hallintokulttuuri: tavoitteeksi kulttuuri, jossa hallinnon toimijat ovat kaupunkilaisten palvelijoita ja yhteistyökumppaneita ja myös välittäjiä. Yhteistyöhenkisyys näkyy sanoissa ja teoissa myös somessa.

Sometus on osa oikeaa työtä: viranhaltijoiden työhön sisältyy vuorovaikutus ja yhteistyö kaupunkilaisten kanssa ja osa siitä tapahtuu somen avulla. Esim. some-keskustelut kuuluvat virkatyöhön siinä missä keskustelut asukastilaisuuksissakin. Tämä huomioidaan myös henkilöstösuunnitelmissa ja työsuunnittelussa.

Avoimuutta varhain: kulttuuriin kuuluu, että keskeneräisistä asioista saa ja on suotavaa puhua. Kannattaa selventää, mitkä asiat eivät voi olla avoimia, ja pitää muuta lähtökohtaisesti avoimena.

Myönteinen ja kokeileva ote: some ajatellaan mahdollisuudeksi ja viranhaltijoiden annetaan rätälöidä itse some-minäänsä. Kaikkien ei tarvitse olla supersomettajia. Someen voi mennä yhden asian kanssa ja jo seuraaminen on arvokasta. Kaupunkiorganisaatio kannustaa työntekijöitään kokeilemaan somen mahdollisuuksia luovasti ja palkitsee kokeiluista, jotka tavalla tai toisella kerryttävät organisaation (some)osaamista.

Kannustus esimerkeillä: Jokainen, mutta erityisesti johto voi näyttää esimerkkiä somen käytöstä ja erityisesti sen tuomien mahdollisuuksien hyödyntämisestä. Myös keskijohdon esimerkki ja tuki tarvitaan.

Someosaamisen kehittäminen: viranhaltijoille järjestetään mahdollisuuksia ja myös kannustimia kehittää someosaamistaan. Someosaamiseen kuuluvat mm. some-välineiden ja niiden käyttötapojen tuntemus, some-puhetapa ja keskustelutaidot, roolien hahmottaminen ja some-työn kohdentaminen.

Some-tuki: Some-tukea tarvitaan siinä missä IT-tukeakin. Osaajia valitaan somekummeiksi, jotka auttavat kollegoitaan kehittymään some-osaajiksi itsekkin. Viestinnän tehtäviin sisällytetään asiantuntijoiden auttaminen siinä, että he saavat vaikean valmisteltavan asian muotoiltua helpoiksi lauseiksi ja some-kielelle.

Diaarinumerot käyttöön: Heti kun jokin asia tulee valmistelussa vireille, sille annetaan diaarinumero, joka avataan (Helsingissä AHJOn) rajapinnan kautta julkiseksi. Luodaan käytäntöjä, joilla kansalaisille avautuu näin mahdollisuus alusta asti seurata asiaa ja keskustella siitä. Esim. sovitaan, kuka viranhaltija moderoi keskustelua.

Some + palautejärjestelmät = ratkaisu: Somen kautta tulevan palautteen ja muiden palautteiden ja aloitteiden integrointia kannattaa kehittää tasapuolisuuden ja kattavuuden vuoksi. Integroitua palaute"väylää" voi kehittää olennaisena tuntosarvena, jonka avulla hallinto pystyy mukautumaan ja parantamaan toimintaansa.

Hallinnonalojen yhteiset foorumit: Läheisten alojen yhteistyötä kannattaa kehittää myös somessa. Esimerkiksi kaupunkisuunnittelun ja kaupunkitekniikan yhteinen someprofiili voi palvella niin viranhaltijoita kuin kaupunkilaisiakin paremmin kuin erilliset profiilit.

Somemaiseman tunteminen helpoksi: kehitetään käytäntöjä, joilla niin viranhaltijat kuin kansalaistoimijatkin voivat saada mahdollisimman helposti ajantasaisen tiedon alueiden toimijoista, mukaan lukien paikalliset some-ryhmät. Yksi mahdollisuus on virtuaalikaupunki, johon erilaiset toimijat voivat liittyä sijainnin perusteella.

Tasapuolisuus pohdintaan! Somen mustavalkoisuutta ja tiettyjen mielipiteiden ylikorostumista pitää oppia lukemaan ja ottaa se huomioon päätöksenteossa. Täytyy myös miettiä, miten kuulla haavoittuvimpia ryhmiä, kun aktiivisille on yhä enemmän kanavia vaikuttaa. Asukkaitakin voi joutua kouluttamaan sosiaalisen median käyttöön, ja on otettava huomioon, etteivät kaikki käytä nettipalveluja lainkaan. Esimerkiksi Enter ry ikäihmisten tietotekniikkakouluttajana on tärkeä.

Some-seurannan organisointi: Tarvitaan linjanvetoja siihen, mitä kannattaa seurata ja mitä priorisoidaan. Sitä, miten saavuttaa erilaisia ja eri asemissa olevia ihmisryhmiä ja toisaalta laajan saavutettavuuden uhkia ja mahdollisuuksia, tulee pohtia. Tulee löytää keinoja käsitellä moniäänisyyttä ja kontrolloimattomuutta.

Kansalaisten resursointi: Moni kansalainenkin tarvitsee some-koulutusta. Kaupungin hallinnon kannattaa pyrkiä huolehtimaan kouluttautumismahdollisuuksista esimerkiksi yhdistysten ja aktivistien kanssa. Viranhaltijat voivat helpottaa kansalaisten toimintaa joissain tapauksissa esimerkiksi moderoimalla keskusteluja. Virkamiesten käyttämiä työkaluja yleisesti kannattaa pyrkiä tuomaan enemmän kaikkien saataville.

Some-strategia joukkoistamalla: Jos kuntien some-ohjeistukset jääneet jälkeen, voi some-strategian antaa aktivistien valmisteltavaksi. Näin kansalaisyhteiskunta ohjelmoisi hallintoa nykypäivän vaatimuksiin.

Alueellinen tiedotus: alueellisista kysymyksistä tiedotetaan automaattisesti tiedottaa kyseisten alueiden some-ryhmissä. Some-ryhmät kokoavat tekeviä käsiä ja keräävät ja välittävät tietoa eri toimijoiden kesken. Organisointia ja moderointia tarvitaan. Kulloisenkin ryhmän perustaja määrittelee ryhmän tavoitteen, ja tästä pitäisi pyrkiä pitämään kiinni. Tällä tavoin somea voidaan hyödyntää "nopean toiminnan joukkona" äkillisiin muutostilanteisiin ja kriisinhallintaan.

Mitä tietoa somesta olisi hyvä saada kaupunkisuunnittelua varten?

Missä ja mitä keskustellaan, ketkä puhuvat, mitä mieltä ovat

Millä sivuilla keskustelua käydään jostain ajankohtaisesta hankkeesta?

Analyysi käydystä keskustelusta: mitkä asiat herättävät keskustelua ja mitä ihmiset ovat mieltä, ketä keskustelijat ovat

Mielikuvat ja mielipiteet käynnissä olevista tai suunnitelluista kaavahankkeista, some osallisuuden ja vuorovaikutuksen muotona

Tietoa erityyppisiin tilanteisiin, priorisointiin

Yksittäisiin kaavahankkeisiin liittyen sosiaalisessa mediassa käytävää keskustelua, mutta laajemmin myös dataa strategista kaupunkisuunnittelua varten

Kaavoitusta ja sen eri vaiheita varten

Päätöksenteon asialistan asettamista varten – agenda setting

Budjetointia varten

Hankintoja varten

Karttamuotoista tietoa

Kaikki mikä saadaan tuotua kartalle, tavalla tai toisella

Alueiden kehittämistarpeet, ideat

Tietoa osallisten ideoiden keräämiseksi

Tulevaisuuden odotukset; myös yrittäminen, työnteon muuttuvat paikat ja muodot

Hiljaiset signaalit

Alueelliset kehittämistarpeet. Mitkä ovat akuutteja kehittämisen painopisteitä ja mitkä alueet halutaan säilyttää?

Miten sitoutuneita ihmiset olisivat itse sitoutumaan esim. alueiden kehittämiseen ja löytyykö "talkoohenkeä"?

Mitkä asiat ihmiset kokevat tärkeiksi?

Ihmisten kokemukset, tarpeet, toiminta

Ihmisten kokemukset esim. asumiseen liittyvät, kulkureitit, suositut reitit kävellen ja pyöräillen

Liikkumisen reittien, pyöräilyreittien kuvaukset

Hiljaista tietoa paikoista, ihmisten kokemuksia paikoista. Toimivat tai toimimattomat paikat, viihtymisen paikat, pidetyt /tärkeäksi koetut paikat, inhotut paikat, tylsät ja kehittämistä vaativat paikat, vaarapaikat

Nimistö, paikan henki

Ikäihmiset

Viherrakenteen käyttö, lähimetsä virkistyskohteena, viheralueiden käyttöasteet ja niiden sosiaalinen merkittävyys, kaupunkitilan hyödyntäminen kuntalaisten olohuoneena

Erilaista käyttötietoa alueista: mm. miten ihmiset liikkuvat alueilla, millaisia palveluja he käyttävät

Liikenteen sujuvuus

Asumisen muodot ja sijoittuminen

Asuminen, liikkuminen, palveluiden käyttö, edellä mainittujen kokemuksellisuus

Kulttuuriklusterit, matkailun arvo, oman kokemuksen data

Mikä auttaisi somen hyödyntämistä kaupunkisuunnittelussa?

Tekniset ratkaisut

Helppokäyttöinen palautepalvelu, jossa tieto tulee suoraan asiaa valmistelevalle taholle.

Suorat kommentointikanavat, kansalaisten aktiivisuuteen kannustavat välineet

Analyysityökalut, seurantatyökalut

Työkalu, joka kokoaisi alueelliset tapahtumat yhdelle sivulle esim. sivusto, jossa kaikki alueen yhdistykset tai yhteisöt voisivat tiedottaa toiminnastaan.

Älylaitteet, sovellusten hallinta, datan analysointimenetelmät ja keräystapa ja ehkä oman sovelluksen koodaus - kuntalaisten aktivointi mielekkään sovelluksen kautta - kaksisuuntainen hyötyminen

Sovellukset, tiedon käsittelyn systematisointi

Koordinaatio, strategia, ohjeistus

Useiden kanavien seuraaminen on raskasta, pitäisi saada organisoitua ja kanavoitua kussakin asiassa halukkaiden toimijoiden työ ja tulokset yhteen, muussakin kuin pyöräilyssä.

Jotakin asiaa käsittelevien (esim. jonkin tietyn kaupunginosan) erilaisten some-kanavien helppo löytäminen.

Erytisesti kaupungin suunnalta tuleva hyvin ryhmitelty helposti somessa jaettava informaatio.

Somestrategia / sisältösuunnitelma

Ohjeistus

Muita keinoja

Että palvelun voisi ostaa hyvältä (ulkopuoliselta) viestinnän ja kaupunkisuunnittelun ammattilaiselta

Yhteydenpito alueen asukkaisiin, heidän kiinnostuksensa ja aktiivisuutensa seuraaminen

Avoimuus ja tiedon kulku

Avoimuus

Datan helppokäyttöisyys ja avoimuus

Lautakuntien esityslistoista tieto somessa

Asukaskuulemiset julkiseksi somessa

Tiedonvaihto, kokemusten ja käytäntöjen jakaminen

Kysymyksiä

Miten somea käytetään ja miten sitä voisi käyttää jonkin asian tai alueen yhteishallinnassa?

Miten somea voisi hyödyntää hyvin pienillä resursseilla (kun esim. keskustelun seuraamiseen ja moderointiin ei ole aikaa)?

Miten saada aikaan aktiivisempaa kaupunkisuunnittelukeskustelua somessa?